

AFRIKA-VIRUS

AFRIKA-VIRUS

Mira Mondo

Colofon

Afrika-virus

Auteur: Mira Mondo

Nederlandse vertaling met ondersteuning van DeepL

Redactie en taalbewerking: Mies Pols

© 2026 Mira Mondo

Alle rechten voorbehouden

Omslagontwerp Milo Mondo/op basis van AI

In eigen beheer uitgegeven door Mira Mondo

ISBN: 979-8-18864-345-4

Druk en distributie: Brave New Book

1 Voorpret

De schrille waarschuwingskreet van een vogel haalde Elina uit haar gedachten en ze keek nieuwsgierig naar het scherm van haar computer. Bij de waterpoel, die via de livecamera van het Tembe Elephant Park in haar woonkamer te zien was, stond een kleine kudde donkergrijze dieren en terwijl sommigen van hen uit het troebele water dronken, hielden twee gnoes met hun koppen als koeien en gebogen hoorns de wacht.

Een klein vogeltje met lange poten, een soort kievit, leek zich bedreigd te voelen en vloog kwetterend weg. De rode aarde rondom het kleine, kunstmatig geïrrigeerde meer lag in het modderige oevergebied bezaaid met diepe voetafdrukken en bolletjes olifantenpoep. Een van de grijze reuzen kwam net uit de dichte struiken op de achtergrond tevoorschijn. Zonder haast of bijzondere voorzichtigheid naderde hij het water en doopte de ronde opening aan het vingervormige uiteinde van zijn gerimpelde slurf erin. Kort daarna bracht hij deze in een elegante beweging naar zijn rozerood glinsterende bek en liet een in het zonlicht glinsterende straal water in zijn gehemelte stromen. De reusachtige mannetjesolifant met indrukwekkende slagstanden, die haar deden denken aan een mammoet die ze in een museum had gezien, herhaalde deze handeling meerdere keren. Tegelijkertijd krabde hij met één voet aan zijn andere been. Zijn ronde kop, omringd door enorme oren die ontspannen op en neer klapten, leek naar Elina te glimlachen.

De ontspannen sfeer deed haar goed. Ze stond voor de strijkplank en vouwde de berg schone was op die ze even daarvoor van de waslijn in de tuin had gehaald. Met een kleurrijke kindersok in haar hand zocht ze tevergeefs naar het

bijbehorende paar, terwijl ze ondergoed, T-shirts en overhemden opzieschoof. Ze besloot eerst de grotere stukken aan te pakken, pakte een van Martins lichtblauwe overhemden die hij naar zijn werk droeg, legde het voor zich neer en liet het hete strijkijzer erover glijden, zoals ze dat destijds, vele jaren geleden, tijdens de huishoudles had geleerd. Een herinnering aan die tijd flitste door haar hoofd en ze zag dat ene moment, zoals zo vaak tijdens het strijken, opnieuw voor zich. Ze pakte haar telefoon en belde haar schoolvriendin Laila. Toen die opnam, lachte Elina. »Hé Laila, ik denk net aan je, want ik ben overhemden aan het strijken.« Ze zag Laila's grijnzende gezicht voor zich. »Aha, en denk je aan de overhemden van onze dikke vaders? Ach, wat was dat gênant. Maar sorry, Elina, ik heb nu geen tijd om te kletsen, ik bel je later terug, doe.« Het tafereel van toen speelde zich af in Elina's gedachten: zij en Laila stonden voor hun strijkplanken en volgden de nauwkeurige, stapsgewijze instructies van de lerares. De overhemden van hun vaders, allebei forse mannen met dikke buiken, lagen voor hen en ze konden hun verlegen gegiechel nauwelijks bedwingen. Elina glimlachte nogmaals. Ze had toen nooit gedacht dat zo'n alledaags moment onuitwisbaar in haar hoofd zou blijven hangen en steeds weer naar boven zou komen. Evenmin dat ze later in haar leven zoveel overhemden zou strijken – overhemden leken haar destijds zo ongelooflijk bekrompen.

Elina was geen enthousiaste huisvrouw, maar dit huishoudelijke karwei vond ze wel leuk, misschien ook vanwege de geur die opsteeg, een mengeling van de stoom van het strijkijzer, de lentegeur van het wasmiddel en Martins scheerwater. Hij werkte in het management van een bank en

droeg voor zijn werk meestal witte, soms lichtblauwe overhemden.

Elina, bijna drieëndertig, getrouwd en gelukkige moeder van drie dochters, streek een lok van haar donkerbruine, dikke, lange haar uit haar gezicht. Vervolgens greep ze energiek haar volle haardos vast en draaide die omhoog tot een losse knot. Door de krullen in bedwang te houden, kwam haar ronde gezicht beter tot zijn recht, met de brede, graag lachende mond, de vele vrolijke sproetjes en de grote, donkerbruine ogen onder zorgvuldig geëpileerde wenkbrauwen. Nu zag het er nog expressiever uit.

Ze wierp nog een blik op het scherm. Een hele groep grote vogels met lange halzen die wel kippen leken, kleine kopjes met een kuifje en een mollig, zwart lichaam vol witte stippen rende wild door elkaar langs de oever, zelfs vlak langs de olifant, die echter geen notitie van hen nam. Met ijverig pikken braken ze bolletjes olifantenmest open en haalden daar waarschijnlijk wat voedsel uit. Elina moest lachen, want de kippen leken doelloos en chaotisch, maar hun wilde gedoe was vermakelijk. Hoewel er niet altijd dieren bij het water te zien waren, hield de onzekerheid haar in spanning. Wat zou er nu weer tevoorschijn komen?

Ze stuurde Martin een berichtje en vroeg hem wat hij graag wilde eten. Ze vond het soms lastig om steeds weer nieuwe ideeën te bedenken. »Älplermagronen,« antwoordde hij. Een duidelijk antwoord, daar was ze blij mee, maar dat typisch Zwitserse pastagerecht was bewerkelijk. Maar goed, het zou de moeite waard zijn, want iedereen was er dol op. Martin lunchte vaak in Luzern, samen met vrienden of zakenpartners, en kwam vaak pas rond zeven uur 's avonds thuis. Dan vertelde Isabelle

over school en haar vriendinnen, en was ze vol lof over de een of andere jongen, terwijl Stefanie haar steeds weer probeerde te onderbreken en Eveline het eten met haar lepel rond haar mond uitsmeerde. De tijd was altijd kort, want de kleintjes waren moe en soms chagrijnig.

Elina was tevreden in haar overzichtelijke kleine wereldje. Sinds Stefanie en Eveline erbij waren gekomen en ze een boeiende baan had, ging het heel goed met haar. Ook Martin had zich na zijn afstuderen en de verhuizing naar Luzern goed ingewerkt in zijn werkomgeving en was zelfs stap voor stap de carrièreladder opgeklimmen. Hij was tevreden, zij het niet enthousiast, bij de bank en werkte elke dag ontelbare uren.

's Avonds, na het gezinsdiner, bracht Elina de kleintjes één voor één naar hun kamer, hielp ze met uitkleden en daarna met tandenpoetsen, waarbij ze een bijpassend liedje neuriede. Daarna gingen Stefanie en Eveline in het onderste van de twee bedden liggen en vertelde Elina hen een verhaaltje voor het slapengaan. Vaak kwam ook Isabelle erbij zitten, soms zelfs Martin – dat waren voor Elina momenten om van te genieten. Een laatste kus, waarna Stefanie het trapje beklom, dat Elina nog vasthield zodat de kleine niet naar beneden kon vallen, en al snel vielen de twee jongsten in slaap. Weer een dag liep ten einde, dacht Elina. Na dit mooie ritueel stond meestal televisiekijken op het programma, enerzijds om op de hoogte te blijven van de wereldsituatie, anderzijds om te ontspannen; later vaak sport of af en toe quizprogramma's die ook geschikt waren voor Isabelle. Als Elina deze tv-avonden met Martin deelde, stond voor haar echter niet de interesse op de voorgrond, maar bleef ze in de eerste plaats zitten om bij hem te zijn en dat beetje vrije tijd met hem door te brengen. Hij was een uitslaper en

genoot van zijn avondlijke vrije tijd voor de tv. Daarentegen vond hij 's ochtends opstaan een kwelling, hoewel hij zich bijna elke avond voorgenomen had de volgende ochtend eerder op kantoor te zijn, om 's avonds meer tijd met de kinderen te kunnen doorbrengen. Elina gaf de voorkeur aan lezen en trok zich, als Isabelle in haar kamer was, graag vroeg terug in bed om zich daar aan de wereld van de boeken te wijden. Dat was net als reizen: ze kon aan het dagelijkse leven ontsnappen en zich onderdompelen in andere werelden en de levens van anderen, zich wentelen in het geluk van anderen of met hen meeleven. Vaak was ze echter zo moe van de intensieve dag dat de letters voor haar ogen dansten en ze- alhoewel het boek spannend was- moest vechten om te voorkomen dat ze in slaap viel.

Het laatste, netjes gestreken en opgevouwen overhemd belandde bij de andere die al op een stapeltje lagen. Dat vond ze leuker dan schoonmaken en andere huishoudelijke klusjes: bij het strijken zag ze tenminste aan het eind wat ze had gepresteerd, en als alles in de kast lag, gaf dat Elina een goed gevoel en was ze tevreden. Nu had ze wel een pauze verdiend, prees ze zichzelf, en wierp opnieuw een blik op de afbeelding op de computer.

De olifant stond inmiddels, met zijn staart heen en weer zwaaiend, aan de rand van het struikgewas, plukte takken en bladeren van een boom en stopte die in zijn bek. Toen draaide hij zich als in slow motion om, leunde tegen de stam van een uitgestrekte acacia die schaduw wierp over de drinkplaats en krabde uitgebreid met zijn achterwerk tegen de ruwe schors. Aan de oever van de poel hadden zich een paar mooie

roodbruine antilopen met witte strepen bij de gnoes gevoegd, waarvan ze geen idee had hoe ze heetten.

Binnenkort zou Elina Afrika leren kennen; ze kon er nauwelijks op wachten. Tot nu toe kende ze het alleen van de verhalen en foto's van haar ouders, die graag door Zuid-Afrika reisden en vol lof waren over dit land. Ze prezen de afwisselende landschappen, de dierenwereld en de talrijke nationale parken, vooral het Krugerpark, en lieten honderden foto's zien, de olifant van rechts en van links, wat Elina niet begreep. Zelf had ze nauw t tijd en al helemaal geen geld over voor reizen, en dat zou waarschijnlijk zo blijven, want de meisjes waren zo verschillend in leeftijd – eigenlijk twee generaties – dat ze nog lang andere prioriteiten zou moeten stellen.

Martin moest eerst zijn studie afronden en een betaalde baan vinden, voordat ze hun lang gekoesterde plan om nog eens kinderen te krijgen konden uitvoeren. Isabelle was al tien toen Elina weer in verwachting was en ze verheugde zich op een klein broertje of zusje. Ze had Martins honingbruine, golvende haren, een prachtige mix van de oogkleur van haar ouders, een warm roodbruin, was tenger zoals haar vader, groot voor haar leeftijd en in alles geïnteresseerd – althans voor een korte tijd, totdat het volgende haar aandacht trok. Ze zag eruit alsof ze geen kwaad in de wereld kon doen, maar schijn bedriegt – zo niet thuis, dan wel op school.

Binnen zestien maanden waren de twee kleine meisjes ter wereld gekomen, wat Elina, net als het moederschap op zich, als een groot geluk beschouwde. Haar plan was goed uitgekapt, want terwijl ze Eveline, de jongste, borstvoeding gaf, speelde Stefanie in de buurt, zonder de behoefte te hebben om al te verre

ontdekkingstochten te ondernemen. Het was een zware tijd, maar dat hoorde nu eenmaal bij het moederschap en daar klaagde Elina nooit over.

Toch eisten haar taken hun tol en merkte ze dat ze in een ratrace terecht was gekomen. De weinige tijd die ze met Martin doorbracht, stond in het teken van gezinskwesties: de vorderingen van de kleintjes, de onverwachte problemen die Isabelle op school veroorzaakte. Elina merkte dat hun samenzijn als stel leeg was geworden en dat de wederzijdse aantrekkingskracht in het dagelijkse gezinsleven ergens was verdwenen en plaats had gemaakt voor ontzuivering.

Naast haar gezin, het huishouden en de tuin werkte Elina buitenshuis, wat voor haar niet alleen een eigen inkomen en de daarmee gepaard gaande kleine vrijheid opleverde, maar ook een prima tegenwicht vormde, haar voldoening gaf en haar enige onafhankelijkheid verschafte. Ze had een baan gevonden met orthopedagogische taken op de school voor gehandicapten 'Waldegg', die vlakbij lag. Ze hield van het werk in deze levendige instelling, waardoor ze ook steeds weer beseftte hoeveel geluk ze had dat ze drie gezonde kinderen mocht begeleiden naar een goed leven vol mogelijkheden.

2 Verrassend voorstel

Elina hield niet van de sombere maand november, want het donkere seizoen viel haar altijd zwaar. Ze miste de zon, de korte dagen leken eindeloos en de wandelingen of middagen op de speelplaats werden vaak door regen of mist onderbroken. Op een avond keken Martin, zij en Isabelle naar een documentaire over reizigers en hun uitdagende ervaringen en avonturen. Voor één keer was Elina er helemaal bij, keek geïnteresseerd toe en merkte terloops, zij het doodserius, op: »Ja, op een gegeven moment wil ik ook weer eens een lange, spannende reis maken.«

Een paar dagen later haalde Martin – voor het eerst sinds lange tijd – een fles wijn uit de kelder en vroeg haar om iets te knabbelen uit de keuken te halen, zodat ze een gezellige avond konden hebben en wat dingen konden bespreken.

Ze gingen allebei, ditmaal tegenover elkaar, op de bankgroep zitten, pakten hun met donkerrode wijn gevulde glazen, proostten en keken elkaar in de ogen. Ze hield van die lichtbruine, fluweelzachte ogen, die haar deden denken aan de blik van een ree, maar een lichtere kleur hadden. Zijn haar was korter geknipt dan vroeger en hij was, net als zijzelf, ouder en volwassener geworden. In de jaren dat hij vaak buitenshuis at, had hij een klein buikje gekregen en wat meer sport zou hem – net als haar – goed hebben gedaan. Ze genoot van dit samenzijn vanavond, ze vond het mooi, bijzonder en een beetje opwindend.

»Ik wilde je al een tijdje geleden weer eens bedanken, Elina, voor alles wat je voor mij en de meisjes doet. Ik waardeer het enorm dat je er altijd bent en dat je alles, of in ieder geval bijna

alles, altijd onder controle hebt. Je organiseert jouw leven en dat van ons allemaal perfect en ik ben heel trots op je.»

Elina luisterde verbaasd en enigszins verbijsterd en verwonderde zich over Martins lofzang. Ze was er erg blij mee en voelde zich gevleid door het feit dat Martin benadrukte hoezeer hij haar bijdrage aan het gezinsleven waardeerde. Ze was er niet helemaal zeker van of ze even lovend en waarderend over zijn bijdrage aan het gezinsleven zou kunnen spreken, realiseerde ze zich met een slecht geweten.

»Elina, die uitzending die we samen hebben bekeken, heeft me op heel nieuwe gedachten gebracht. Tijdens dat verslag over de verschillende landen, hun landschappen, culturen en dieren, heb ik voor het eerst sinds lange tijd je ogen weer zien glinsteren en stralen van enthousiasme. Ik voelde me bijna schuldig dat ik je zoiets niet kan bieden en het ook niet met je wil delen. Reizen spreekt me gewoon niet zo aan en ik ben liever thuis, in mijn vertrouwde omgeving en in mijn eigen wereld.«

Elina knikte; dat wist ze al lang, op dat vlak hadden ze elkaar nooit gevonden. Ze waren door hun respectievelijke gezinnen totaal verschillend gevormd. Martins ouders gingen elke zomer met hun kinderen naar dezelfde badplaats aan de Middellandse Zee; in de winter trokken ze telkens naar een hotel in de Berner Alpen om te skiën. Elinas ouders daarentegen waren ontdekkingsreizigers en avonturiers, die graag zonder precies plan met de auto op vakantie gingen, de kofferbak volgestouwd met een tent, een gasfornuis en luchtbedden, zodat er nauwelijks nog ruimte over was voor kleding. Bij Elina kwam een herinnering boven aan hoe ze eens helemaal naar Anatolië waren gereden, ver in het zuiden van Turkije: voorin zaten papa, die stuurde, en mama, die de papieren kaart las, achterin de vier

kinderen. Af en toe zong papa een volksliedje en soms werden de kinderen met een snoepje tevreden gehouden. Dankzij de reislust van haar ouders hadden Elina en haar broers en zussen, die allemaal een paar jaar ouder waren dan zij, een groot deel van Europa kunnen ontdekken. Ze was tijdens een balletvoorstelling in het amfitheater van Piraeus in slaap gevallen, had gesnorkeld in de turkooizen zee en had geleerd te genieten van döner en zeevruchten. Maar hoe opgewonden ze ook altijd was als ze vertrokken, zo blij was ze ook elke keer weer om terug te keren naar haar vriendinnen en weer naar school te mogen gaan. Als ze eerlijk tegen zichzelf was, moest Elina toegeven dat ze deze ontdekkingsreizen miste en uitkeek naar de tijd dat de kinderen groot genoeg zouden zijn om langere reizen met hen te maken.

»Nou, ik heb erover nagedacht dat je misschien eens weg zou kunnen gaan, zo'n twee weken – alleen of misschien met een vriendin. Ik denk dat de kinderen en ik het wel een tijdje zonder jou redden; dat is vast wel te regelen en het zou je zeker goed doen. We kunnen Susanne vragen of ze op de kleintjes wil passen, en voor Isabelle vinden we ook wel een oplossing die past, afhankelijk van wanneer je je tijdje vrij wilt nemen. Je zou naar zee kunnen gaan, in de bergen kunnen wandelen, skiën, gewoon doen wat je het liefste wilt. Misschien niet in het duurste luxehotel, maar je zou jezelf wel een beetje mogen verwennen. Wat vind je van dit voorstel, Elina? Wil je erover nadenken?«

Elina was zo verrast dat ze met haar mond vol tanden stond. Ze had nooit verwacht dat Martin ooit met zo'n idee zou komen, maar ze wist meteen dat ze niet lang hoefde na te denken of ze dit voorstel in daden wilde omzetten. Ze zou hooguit moeten

nadenken over de manier waarop, en dat waren verheugende vooruitzichten.

»O, Martin, ik denk dat dat gewoon geweldig zou zijn. Een film met de titel: ‘Elina voor het eerst alleen in de grote wereld’, of zoiets. Ik weet zeker dat ik dit leuk zou vinden, wat er ook van komt en wanneer dan ook.«

Ze dachten nog even samen na over de mogelijkheden, dronken toen hun glazen leeg en gingen, voor het eerst sinds lange tijd, tegelijkertijd naar bed, waar ze zich voor één keer naar elkaar toe draaiden en genoten van het samenzijn. Daarna draaide Martin zich om en begon, zoals altijd, meteen zachtjes te snurken. In Elina’s hoofd daarentegen begon de wereld te draaien en er gingen allerlei gedachten en ideeën door haar hoofd, van da . Er ging een wereld voor haar open en haar nieuwsgierigheid was gewekt.

3 Keuzestress

Tijdens het donkere seizoen van dit jaar veranderde Elina's hoofd in een soort brochure vol zonnige reisaanbiedingen. Ze straalde, was opgewekter en het werk ging haar gemakkelijker af. Martins waardering en zijn vertrouwen deden haar goed en ze keek vol verwachting uit naar de toekomst. Ooit, ergens naartoe. Ze speurde het internet af naar allerlei aanbiedingen en haar fantasieën dwaalden af van een vakantie onder palmbomen naar wandelvakanties of fietstochten. Ze hield ervan om actief te zijn en miste het sporten, maar daarvoor was naast al het andere simpelweg geen tijd of energie meer over. Het verkennen van de mogelijkheden vond ze buitengewoon spannend; bovendien leerde ze veel over zichzelf: ze keek in een spiegel en bekeek zichzelf. Ze ontdekte haar voorkeuren en afkeer, herkende hoop en angsten, liet zich meeslepen en verwierp weer andere ideeën. Uiteindelijk bleef ze hangen bij mogelijkheden voor vrijwilligerswerk, omdat duidelijk werd dat noch op het strand liggen, noch alleen op pad zijn haar ding was. Ergens ondersteuning bieden en daarbij iets heel anders uitproberen, sprak Elina aan.

Wekenlang besteedde ze elke minuut waarin ze rust en tijd voor zichzelf vond aan het zoeken op internet. 's Avonds liepen die minuten soms uit tot uren, want in plaats van boeken was het nu haar nog onduidelijke plan dat haar bezigield. Het was inspirerend om door de vele mogelijkheden te bladeren en te dromen over taken die voldoening zouden geven ergens ter wereld. Misschien werken met kinderen in een weeshuis in Nepal, Engelse les geven in Peru of helpen in een hostel in San Diego? Dat waren slechts enkele van de vele aanbiedingen die

ze bekeek. Ze probeerde zich telkens in die situaties te verplaatsen en bedacht hoe het daar zou zijn en hoe haar werk eruit zou zien. Elina stond eigenlijk voor alles open, maar deze kans was waarschijnlijk uniek en de kwellen en vreugde van de keuze dwongen haar om goed na te denken over wat ze diep van binnen wilde. Niet hetzelfde als thuis, dus geen werk met kinderen. Geen huishoudelijk werk meer, ook geen grote verantwoordelijkheid, maar des te meer interessante dingen die ze anders nooit zou kunnen meemaken. Ze zou naar het buitenland gaan, iets meeslepends beleven, zij het niets risicovol, zoals diepzeeduiken. Het moest iets boeiends en vreugdevols zijn, want pijnlijke ervaringen had ze in Waldegg al genoeg meegemaakt. Ze woog de voor- en nadelen af en sloot opties uit, totdat ze uiteindelijk haar ultieme droomavontuur ontdekte: 'WIN – Wilddieren in nood', luidde de titel, 'twee weken vrijwilligerswerk met wilde dieren in de nationale parken van Zuid-Afrika', las ze. De bijbehorende foto's toonden leeuwen, neushoorns en vooral wilde honden, waarvan sommige een halsband met een zender droegen, in uitgestrekte, dorre wildernis en donkergroen, dicht struikgewas. Ook was er een pick-up te zien, met achterop mensen, waarvan één persoon een antenne in de lucht hield. Daarmee was haar nieuwsgierigheid gewekt en las ze gespannen verder. Het aanbod kwam van een organisatie die WIN heette, 'Wilddieren in nood', en die in de Zuid-Afrikaanse provincie KwaZulu-Natal in nationale parken actief was. De beschrijving klonk avontuurlijk, spannend en het leek zinvol werk te zijn, waarvoor geen speciale vereisten of bijzondere voorwaarden golden. Het zou weliswaar wat kosten, maar ze had zich de afgelopen jaren intensief voor het gezin ingezet en daarnaast, waar mogelijk, wat geld verdiend met

parttime werk. Ze hadden al die jaren altijd zuinig geleefd en spaarzaam omgegaan met de beschikbare financiën – dat hadden ze als jonge ouders zonder groot inkomen moeten leren – en ja, nu kon en zou ze het zich kunnen veroorloven. Ze had het gevoel precies datgene te hebben gevonden wat bij haar en haar wensen paste. Er verspreidde zich een gevoel van opwindning in haar toen ze zich dat realiseerde. Ze stuurde Martin een berichtje: ‘Hé, kijk eens naar deze link, dit is precies wat ik zocht! Wat vind je ervan?’, waarna ze een vierbladig klavertje, een smiley met hartjes en een groot rood hart toevoegde.

Elina wachtte vol spanning op een reactie van Martin. Het kwartier totdat haar mobieltje ging, leek haar eindeloos en haar gedachten dwaalden terug naar de plek waar Martin werkte, naar Luzern, waar ze zich helemaal thuis voelde.

Ze was daar, in wat volgens haar de mooiste stad van Zwitserland was, opgegroeid, in een bescheiden wijk met eengezinswoningen en veel groen. Ze was de Benjamin, het nestje; haar broers en zussen – de twee broers Mark en Peter, en haar zus Susanne – waren vijf, zes en zeven jaar ouder dan zij. Elina was een wild kind. Ze klom graag in bomen, bijvoorbeeld in de hoge berk in de weide naast het huis. Ze kon geen stap normaal zetten, maar huppelde en sprong altijd, maakte midden in het lopen een radslag en kon nauwelijks stilzitten. Van haar zes jaar oudere zus Susanne kon Elina veel afkijken of leren, bijvoorbeeld de ‘wasmachine’ aan de metalen stang, die voetgangers langs het steile pad houvast bood. Ze was dol op deze gymnastiekoefening, waarbij ze, met haar buik tegen de stang, haar handen in haar knieholtes en haar onderbenen als aandrijving, ronddraaide tot ze duizelig werd en nauwelijks meer wist waar de hemel was en waar de aarde.

Haar ouders hielden van reizen en tijdens hun afwezigheid werden de kinderen steeds weer bij de grootouders ondergebracht. Dat vond Elina leuk, want het betekende ook vakantie: de grootouders huurden een vakantieappartement in Adelboden in het Berner Oberland of in Zermatt in het Wallis, het ene om te skiën, het andere om te wandelen. Haar grootvader, die weliswaar wat chagrijnig en streng was, maar toch liefdevol, leerde haar dit, net als zwemmen en jassen, het typisch Zwitserse kaartspel. Tijdens hun verblijf in Luzern bezochten ze vaak de romantische badplaats aan het meer, waar het rook naar vochtig meerwater, droog hout, zonnebrandcrème en muggenspray. Haar grootvader hield haar vast aan een leren riem en liet haar de ‘kikker’ oefenen, totdat wat ze deed ‘zwemmen’ genoemd kon worden. Nu mocht ze zich ook in het diepe water van het meer wagen, naar twee gladde, drijvende boomstammen die, tegen de unieke achtergrond van de soms zelfs in de zomer met sneeuw bedekte top van de Pilatus en het berglandschap van Centraal-Zwitserland, op de bodem van het meer verankerd waren. Elina vond het heerlijk om daarop te klimmen en er schrijlings op te gaan zitten. Als stoomschepen, vooral de ‘Gallia’, het grootste schip van de vloot op het Vierwoudstedenmeer, toeterend door het water ploegden en hoge golven achter zich lieten die in een V-vorm richting de oever trokken, werden Elina en haar speelkameraadjes juichend en lachend omhooggetild en heen en weer geschommeld. Het was altijd een hoogtepunt voor de kinderen, want op de boomstammen door de golven rijden was tegelijkertijd leuk en uitdagend.

Samen met haar inmiddels overleden grootmoeder, die een heel bijzondere plaats in haar leven had ingenomen en een

belangrijk, bepalend persoon voor haar was geweest, maakte ze urenlange wandelingen door de bossen en weiden in de omgeving. Oma, met een witte haarknot, een door de zon gebruint, gerimpeld gezicht, gekleed in een knickerbocker en een witte blouse, liet haar vlinders en weidebloemen zien en in het bos de kleine bloesems en vruchtjes van de ‘raak-me-niet-aan’, die in duizend stukjes uiteenspatten als je er zelfs maar heel zachtjes je wijsvinger tegenaan hield. Elina probeerde altijd de kleine, dikke groene worstjes aan te raken zonder ze te laten barsten, maar dat lukte haar zelden. Net als de openbarstende zaaddozen barstte Elina dan plotseling in lachen en gejuich uit. Als de wandeling haar te lang duurde, maakte haar groot -moeder het Elina leuker met grappige wandelspelletjes, die ze nu, dertig jaar later, vaak met haar eigen meisjes speelde.

Elina's telefoon piepte en onderbrak haar uitstapje naar haar kindertijd. ‘Hé, dat lijkt wel speciaal voor jou gemaakt!’, schreef Martin. ‘Daar moet je heen, dat past bij je!’, schreef hij, gevolgd door een klavertjevier en een rood hartje. Ze lachte, voelde de opwinding weer opkomen en keek naar de computer die voor haar stond en waarop ze de livestream had geopend via de link die bij de projectbeschrijving van WIN stond vermeld.

Ze zag het meertje, een grote boom, en daarnaast veel grote bollen olifantenmest, maar geen dier. Toen fladderde er plotseling een zwart-witte vogel, ongeveer zo groot als een merel, dwars door het beeld, ging op een tak zitten en keek intens naar het wateroppervlak. Elina vermoedde dat hij op jacht was. En inderdaad, plotseling zwaaide hij zich de lucht in, bleef daar hangen met snelle vleugelslagen, het hoofd met de lange, zwarte snavel gebogen, de blik op het water gericht, en liet zich toen plotseling met ingeklapte vleugels vallen. Het water

spetterde wild omhoog, de vogel verdween even bijna volledig onder water, en toen hij weer boven kwam, flitste er een zilveren visje in zijn snavel. Hij vloog terug naar zijn tak, ging zitten en begon het visje met krachtige bewegingen tegen de tak te slaan. Elina keek gefascineerd toe. Hoewel ze de indruk had dat de prooi al lang dood was, bleef de vogel hem maar tegen het harde hout slaan. Uiteindelijk leek hij tevreden, want hij gooide de vis met een zwierige beweging de lucht in om hem zo te draaien dat hij in de lengte in zijn snavel paste. Ten slotte legde hij zijn kop achterover en verdween zijn maaltijd in zijn bek. Elina huiverde, want de maaltijd leek zichtbaar door zijn keel naar beneden te glijden. »Tembe Olifantenpark, let op, ik kom eraan!« fluisterde ze, zonder haar blik van het scherm af te wenden. Alleen al deze cameraverbinding vervulde haar met vreugde, om precies te zijn met voorpret, maar tegelijkertijd vroeg ze zich af: Waar begin ik aan?

Nogmaals wierp ze een blik terug op haar kindertijd en jeugd, en op wat haar bij zo'n missie van pas zou komen en zou helpen.

Ze was een leergierige en goede leerling, want Susanne had haar immers al lang voordat ze naar school ging tijdens het 'schooltje spelen' leren lezen. Omdat ze weliswaar een beweeglijk kind was, maar haar moeder bij haar een slechte houding met de neiging tot een bochel opmerkte, kwam ze al vroeg bij de turnvereniging terecht. Toen ze tijdens haar eerste deelname op een lange bank een rad maakte, oordeelde de trainster dat ze waarschijnlijk in een andere klas thuishoorde en stuurde haar naar het artistieke turnen. Daar kon ze haar bewegingsdrang kwijt en werkte ze zich met harde training op tot een carrière die haar naar de nationale selectie van artistieke

turnsters leidde, zodat haar leven bestond uit school, lezen, salto's en schroeven, veel training en enkele wedstrijden.

De sport leerde haar enerzijds dat succes gebaseerd was op honderdvoudig oefenen en uiterst kwetsbaar was, en anderzijds wat vriendschap betekent. Bovendien leerde ze dat teamwork bestond uit vele individuele prestaties en dat je jezelf steeds weer moest herpakken. De training was zwaar: schrammen, blaren en kleine blessures waren aan de orde van de dag en je leerde ermee leven, je beet op je tanden. Wilskracht, ambitie en doorzettingsvermogen hebben Elina gevormd, net als opoffering en aanpassingsvermogen. Ondanks enkele korte dipjes hield ze vol en richtte ze haar hele leven op de sport, tot ze bijna achttien was. Haar motivatie bestond uit kleine successen en vooruitgang, evenals internationale wedstrijden in het buitenland, die een verrijking waren, hoewel ze niet veel meer te zien kreeg dan sporthallen.

Het was tenslotte carnavalstijd en Elina reed op haar inktblauwe Puch Maxi-bromfiets dwars door de stad die op zijn kop stond naar de training. Luzern stond op zijn kop: Guuggenmusigen op straat, een wirwar van maskers, mensen met geschminkte gezichten in lange, kleurrijke gewaden die op de bizarre muziek wild rondansten en joelden. 'Vanavond doe ik ook mee', dacht Elina, 'ook al moet ik morgen weer naar de training. Een beetje plezier mag er wel zijn!' Zonder veel zin reed ze verder, kleepte zich om en stond als eerste in de sporthal, waar de bondscoach haar begroette. Op de een of andere manier kwam het gesprek erop dat ze hem vroeg of het überhaupt nog zin had om door te gaan met turnen, want ze had de laatste tijd steeds weer last van beperkende blessures die elke vooruitgang onmogelijk maakten. Hij keek haar peinzend aan,

schudde toen langzaam en aarzelend zijn hoofd en antwoordde tot haar verbazing: »Nee, als ik eerlijk ben, niet.«

Elina draaide zich om, liep de trap weer op naar de kleedkamer, waar haar collega's zich klaarmaakten voor de training, en trok snikkend haar kleding aan. Niemand vroeg wat er aan de hand was; geen van haar teamgenoten, met wie ze jaar in jaar uit had getraind en die ze als vriendinnen beschouwde, leek geïnteresseerd in de reden voor haar tranen. Toen had ze besloten een groot en belangrijk hoofdstuk in haar levensverhaal af te sluiten en vanaf nu haar tijd opnieuw in te richten en haar vrijheid te veroveren.

Gelukkig waren haar ouders op dit belangrijke moment op vakantie en was Elina, wier broers en zussen al lang het huis uit waren en in hun eigen woningen woonden, alleen thuis, zodat ze aan niemand verantwoording hoefde af te leggen. Bovendien kon ze daardoor zo lang ze wilde meedoen aan de carnavalsdrukte en vierde ze de allereerste nacht van haar leven tot in de ochtend door. Urenlang volgde ze de Guuggenmusig, waarin haar oudste broer trompet speelde – niet vlekkeloos, maar behoorlijk vals, zoals het hoort bij carnaval, maar des te leuker.

Toen haar ouders terugkwamen van vakantie, waren ze verrast dat Elina met sporten was gestopt, en haar vader maakte zich enigszins zorgen.

»Na jaren waarin je meer dan twintig uur per week trainde, moet je er nu goed op letten dat je niet in een dip terechtkomt, voor die onbenutte tijd. Heb je geen vriendin of klasgenoot die bij de padvinders zit?« vroeg haar vader, die zelf een enthousiaste padvinder was geweest, de herinneringen aan die tijd koesterde en de contacten uit die tijd nog steeds als hechte,

waardevolle vriendschappen onderhield. Na even nadenken schoot haar inderdaad een klasgenoot te binnen die ‘Wölfli-leider’ was, dus de allerkleinsten begeleidde. Dat sloot perfect aan bij Elina’s pedagogische opleiding en ze stortte zich vol enthousiasme in het nieuwe avontuur. Eén avond per week bereidden ze de welpenactiviteit voor, die op zaterdagmiddag plaatsvond, meestal in de natuur, waar gespeeld en geklommen werd en belangrijke zaken, zoals eerstehulp vaardigheden, werden aangeleerd. Elina vond dit allemaal erg leuk en de kinderen en andere leiders hielden van haar vrolijke karakter en haar lach, maar tegelijkertijd ook van haar ernst en verantwoordelijkheidsgevoel, wat vooral door de ouders van de kinderen zeer gewaardeerd werd.

Niet veel later leerde ze Martin kennen en werd ze vrijwel op slag verliefd op hem. In het weekend brachten ze hun vrije tijd samen door, terwijl ze zich doordeweeks allebei aan hun studie wijdde – met meer of minder ijver, zoals Elina moest vaststellen. Hoewel haar enkele tekortkomingen van haar geliefde waren opgevallen, negeerde ze die bewust, lachte ze die weg en schreef ze ze toe aan zijn jeugd. Ze genoten van hun samenzijn en Elina genoot van de nieuwe kring van collega’s die zich aan zijn zijde voor haar opende. De weekenden waren nu feitelijk het hoogtepunt van haar leven en doordeweeks schreef ze tijdens de saaie scheikunde- of natuurkundelessen, in plaats van aantekeningen over de lesstof, ellenlange liefdesmails aan haar afwezige geliefde en verheugde ze zich over elk antwoord dat ze ontving.

Op een dag kwam de grote schok. Ze zou nooit het beeld vergeten van de rode ring in de gele urine, die duidelijk afstak tegen de bodem van het reageerbuisje van de zwangerschapstest

en haar duidelijk liet zien dat er een nieuw leven in haar groeide, weliswaar nog heel klein, maar bepalend voor haar toekomst en die van Martin. Al snel trouwden ze, hoewel ze nog steeds apart woonden omdat ze hun opleidingen op verschillende plaatsen moesten afronden.

4 Sissy

Susanne, die Elina meestal Sissy noemde, was niet alleen Elina's zus, maar ook een hechte vriendin en vertrouweling geworden. Door haar ongewenste zwangerschap en de geboorte van Isabelle had Elina in één klap zes jaar overgeslagen: haar levensomstandigheden en de uitdagingen die het moederschap met zich meebracht, waren ineens vergelijkbaar geworden met die van haar grote zus, want haar dochter paste precies tussen Mario en Olivia in, de twee kinderen van Lukas en Susanne. Niet alleen de twee vrouwen, maar ook de twee gezinnen brachten veel tijd met elkaar door, genoten van gezamenlijke weekenden, barbecueden in de natuur of genoten van vakanties in een gezamenlijk vakantiehuisje in de prachtige Zwitserse bergen. De twee moeders gaven kinderkleding door, gaven elkaar advies in moeilijke momenten of troostten elkaar als iets niet naar wens verliep. In het begin woonden Susanne en Lukas vlak bij elkaar, maar later verlieten ze hun geboortestad Luzern om werkgerelateerde redenen en verhuisden ze iets verder weg. Dat deed echter geen afbreuk aan hun vriendschap, vooral omdat de twee vrouwen elkaar steeds weer kracht moesten geven: de kinderen waren niet altijd even makkelijk, er waren problemen op school en de moeders raakten steeds weer in een dip. Maar ze maakten ook gezamenlijke uitstapjes, bijvoorbeeld naar het Gugelmann-Museum in Schönenwerd, waar kleine machientjes van aan elkaar gesoldeerde tandwielen een humoristische, maar ook poëtische en filosofische boodschap overbrachten. Als de gids ze met een klein sleuteltje opwond, net als een oud uurwerk, kwamen ze tot leven en onthulden ze even hun geheim, totdat ze weer stil en zwijgend stonden. Elina